

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра екологічного права

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Еколого-правове забезпечення видобування нафти, газу та інших
корисних копалин»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Затверджено на засіданні
Вченої ради
протокол № від р.

Ректор
_____ **Анатолій Гетьман**

Харків 2021

Програма навчальної дисципліни «Еколого-правове забезпечення видобування нафти, газу та інших корисних копалин» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021.

Розробники:

**Разметаєв Сергій Володимирович,
кандидат юридичних наук, доцент
Єрмолаєва Тетяна Вікторівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка**

**Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права
(протокол № 1 від 31.08.2021 р.)**

***Завідувач кафедри* – Суєтнов Євгеній Павлович, кандидат юридичних наук,
доцент**

Оглав

1. Вступ	4
2. Опис навчальної дисципліни.....	12
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	12
4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни.....	16
4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.....	16
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти.....	16
4.3. Освітні технології та методи навчання.....	17
4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни.....	17
4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	19
Додаток 1. Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни..	25
Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей.....	31
Додаток 3. Матриця зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями в програмі навчальної дисципліни.....	33

1. Вступ

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про правове регулювання порядку видобування нафти, газу та інших корисних копалин суб'єктами, що здійснюють господарську діяльність, вивчення вітчизняних та зарубіжних підходів до розуміння змісту ліцензування, лімітування та інших дозвільних процедур, вироблення основних умінь і навичок застосування гірничого законодавства, активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних навичок діяльності правника.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про інститут гірничого права, його змістовне наповнення;
- опанування інструментарієм інституту правового регулювання порядку видобування нафти, газу та інших корисних копалин, базовими категоріями гірничого та екологічного законодавства;
- визначення актуальних проблем правового регулювання порядку видобування нафти, газу та інших корисних копалин та напрямів сучасних наукових досліджень цього інституту;
- аналіз і дослідження прикладних проблем порядку отримання дозволів на використання надр, розробки гірничого відводу, оцінки запасів родовищ корисних копалин тощо:
- наведення характеристики класифікації запасів та ресурсів корисних копалин та їх державного обліку і державної експертизи;
- розвиток навичок і умінь застосування норм гірничого та екологічного законодавства з урахуванням європейських стандартів і принципів діяльності енергетичного законодавства Європейського Союзу.

1.2. *Статус навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми:* за вибором студента.

1.3. *Пререквізити:* екологічне право, земельне право, господарське право, правове регулювання використання надр.

1.4. *Кореквізити:* право спеціального природокористування, дозвольно-ліцензійна процедура, правове регулювання екологічної безпеки, охорона надр.

1.5. *Постреквізити:*

1.6. *Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти:*

СК-1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем у сфері гірничого, екологічного права та міждисциплінарних галузях, а також у разі виникнення ситуацій правової невизначеності у сфері використання надр.

СК-2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України, зокрема у галузі екологічного права.

СК-3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на вирішення практичних ситуацій при регулюванні екологічних правовідносин у процесі роботи за юридичною спеціальністю.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного екологічного права та міжнародних правових систем з правовою системою України та екологічним правом України.

СК5. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію у сфері використання надр.

СК-6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію, роз'яснення, консультації громадянам з питань, що належать до сфери правового регулювання порядку видобування нафти, газу та інших корисних копалин.

СК-7. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності в разі видобування нафти, газу та інших корисних копалин.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду при вирішенні правових спорів у сфері використання надр та видобутку корисних копалин.

СК9. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні екологічні (гірничі) відносини.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм екологічного (гірничого) права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК-11. Здатність надавати характеристику учасникам угоди про розподіл продукції, визначати їх права й обов'язки (повноваження).

СК-12. Здатність навчатися та постійно оновлювати свої знання у галузі екологічного права, бути обізнаним у практиці застосування гірничого законодавства України, основних напрямках його подальшого розвитку в умовах глобалізації.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері використання надр та видобутку корисних копалин інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК-14. Здатність демонструвати знання про державний контроль за виконанням угоди про розподіл продукції та порядку оскарження приписів контролюючих органів, орієнтування в проблемах правового регулювання процедури оскарження.

СК-15. Здатність моделювати правові механізми забезпечення виконання угоди про розподіл продукції, в також відповідальність сторін за неналежне виконання своїх обов'язків.

СК-17. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти при дослідженні сутності й змісту правового регулювання порядку видобування нафти, газу та інших корисних копалин.

СК-17. Здатність здійснювати самостійний аналіз законодавства про порядок видобування нафти, газу та інших корисних копалин, з застосуванням особливостей при застосуванні угод про розподіл продукції.

СК-18. Здатність демонструвати уміння інтерпретувати юридичний зміст категорій «гірничий контроль» і «гірничий нагляд».

СК-19. Здатність розуміння юридичного механізму охорони надр під час геологічного вивчення та експлуатації родовищ корисних копалин.

СК-20. Здатність визначати загальні умови поводження з відходами у сфері діяльності пов'язаної з реалізацією угод про розподіл продукції.

СК-21. Здатність обирати належну процедуру оформлення гірничого відводу та надання земельної ділянки для користування надрами.

СК-1.1. Здатність практичних здібностей у створенні та реалізації проектування розробки родовищ корисних копалин.

СК-1.2. Здатність самостійно готувати проекти угод про розподіл продукції, визначати їх істотні умови.

СК-1.3. Здатність вирішення юридичних колізій у правовому регулюванні використання надр, порядку видобування нафти, газу та інших корисних копалин.

СК-1.4. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів, а саме, використовувати юридичну термінологію у процесі професійної діяльності у сфері правового регулювання видобування нафти, газу та інших корисних копалин.

СК-1.5. Здатність застосовувати принципи екологічного менеджменту та прийняття управлінських рішень у сфері охорони та використання надр.

Експлікація загальних і спеціальних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1).

1.7. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних відносин у сфері господарського використання надр та видобутку корисних копалин, виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН 2. Демонструвати знання прав та обов'язків суб'єктів господарювання щодо використання природних ресурсів, правових форм, гарантій захисту та забезпечення їх виконання.

ПРН 3. Наводити переконливі аргументи та надавати консультацій громадянам та суб'єктам господарювання, зокрема іноземним, які бажають інвестувати в Україну шляхом укладання угод про розподіл продукції, в процесі господарської діяльності з використання надр та видобутку корисних копалин, та можливих способів захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання в зазначені сфері.

ПРН 4. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази, дискутувати зі складних правових проблем адаптації національного законодавства у сфері нафтогазодобування до енергетичного законодавства Європейського Союзу.

ПРН 5. Системно розуміти значення економічних заходів раціонального природокористування та охорони навколишнього природного середовища в межах економіко-правового механізму природокористування.

ПРН 6. Демонструвати знання особливостей правового регулювання використання надр та видобутку корисних копалин у господарській діяльності.

ПРН 7. Демонструвати знання умов, порядку та особливостей проведення та участі у конкурсі на укладення угоди про розподіл продукції.

ПРН 8. Демонструвати розуміння змісту правового статусу учасників угоди про розподіл продукції, особливостей участі Держави в цьому процесі.

ПРН 9. Аналізувати змістовне наповнення етапів і стадій конкурсної процедури надання надр у користування, визначати процедурні рішення, що

ухвалюються на кожній стадії укладання рішень про надання надр для видобутку корисних копалин.

ПРН 10. Знати і вміти застосовувати основні вимоги екологічної безпеки при здійсненні використання надр та видобутку корисних копалин під час господарської діяльності.

ПРН 11. Охарактеризувати процедуру проведення публічних слухань при оцінці впливу запланованої діяльності щодо видобутку корисних копалин.

ПРН 12. Охарактеризувати процедуру аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами, внесення змін до дозволу користування надрами, зупинення та припинення його дії.

ПРН 13. Демонструвати знання процедури класифікації запасів та проявів корисних копалин, їх державного обліку, державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин.

ПРН 14. Розкривати особливості правового регулювання проектування й будівництва об'єктів розробки родовищ корисних копалин, консервації і ліквідації гірничих підприємств.

ПРН 15. Формувати власне бачення змісту гірничої контрольно-наглядової процедури.

ПРН 1.1. Проводити порівняльно-правовий аналіз нормативних актів гірничого законодавства із іншими нормативними актами екологічного права як національного, так і законодавства Є .

ПРН 1.2. Володіти навичками критичного та системного аналізу тенденцій розвитку права використання надр та видобутку корисних копалин в господарській діяльності у контексті сталих та формалізованих практик розвитку сфери екологічних правовідносин на національному та міжнародному рівнях.

ПРН1.3. Прогнозувати вплив різних соціально-економічних факторів на досягнення мети і завдань раціонального використання надр та видобутку корисних копалин в процесі господарської діяльності.

ПРН 1.4. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці, зокрема у сфері використання надр та видобутку корисних копалин.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2)

1.8. Модулі програми навчальної дисципліни.

Модуль 1. Загальні положення правового регулювання спеціального використання природних ресурсів.

Модуль 2. Правове регулювання нафтогазовидобувного виробництва на підставі угод про розподіл продукції.

Модуль 3. Правові питання впливу на довкілля у процесі використання надр

Модуль 4. Правове регулювання охорони надр.

Програма навчальної дисципліни – сукупність модулів, їх певна послідовність, що сприяє оволодінню певними компетентностями, необхідними для досягнення конкретних результатів навчання. Кожен модуль має певну логічну завершеність стосовно необхідних результатів освоєння освітньо-професійної програми в цілому. У межах модуля теми не визначаються.

Модульний принцип побудови програми навчальної дисципліни забезпечує гнучкість змісту навчальної дисципліни, що відбивається в можливості його диференціації і інтеграції. Безперервність змістовного і логічного переходу між модулями програми навчальної дисципліни, а також збільшення нового знання стають можливими завдяки застосуванню принципу «дидактичної спіралі».

Кількість навчальних одиниць (дидактичний обсяг) змісту навчальної дисципліни має відповідати структурі навчальної дисципліни та реальному навчальному часу студентів.

Дидактичний обсяг навчальної дисципліни визначає розробник експертним способом з орієнтацією на предметну сферу навчальної дисципліни, а також на компетентності та результати навчання.

Кількісно-якісні показники реалізації програми навчальної дисципліни в межах дидактичної структури визначаються у таксономії навчальної дисципліни.

Експлікація модулів компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура та кількість годин
Кількість кредитів ЄКТС: 4,0 Кількість модулів*: 4 Загальна кількість годин: 120 Тижневих годин: 4	Рівень освіти – другий (магістерський) Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право»	Модуль 1 Лекції: 2 Практичні заняття: 2 Самостійна робота: 15 Модуль 2 Лекції: 3 Практичні заняття: 3 Самостійна робота: 25 Модуль 3 Лекції: 3 Практичні заняття: 3 Самостійна робота: 30 Модуль 4 Лекції: 2 Практичні заняття: 2 Самостійна робота: 10 Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення правового регулювання спеціального використання природних ресурсів.

Загальні засади правового регулювання використання природних ресурсів у господарській діяльності. Гірниче право в системі екологічного права: Надра як юридичне поняття та ресурси надр як об'єкт користування надрами: Родовища корисних копалин. Проблеми правового регулювання права власності на надра. Геологічна інформація та право власності на неї. Нафтогазовидобувне виробництво - спеціальний вид природокористування.

* рекомендується: не більше 2-3 модулів для навчальних дисципліни, які вивчаються один семестр; не більше 4-6 модулів для навчальних дисциплін, які вивчаються два семестри.

Адаптація національного законодавства в сфері нафтогазодобування до енергетичного законодавства Європейського Союзу. Гірниче й нафтогазове законодавство. Законодавство України про видобування корисних копалин на підставі угод про розподіл продукції.

Основи дозвільного та договірної регулювання використання надр та видобутку корисних копалин у господарській діяльності. Поняття користування надрами та їх види. Аукціони з продажу спеціальних дозволів на користування надрами. Порядок надання спеціальних дозволів на користування надрами. Строки користування надрами та порядок їх переоформлення. Внесення змін до дозволу користування надрами, зупинення та припинення його дії. Проектування розробки родовищ, Оформлення гірничого відводу. Надання земельної ділянки для користування надрами. Проектування й будівництво об'єктів розробки родовищ. Особливості користування природними ресурсами континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони.

Модуль 2. Правове регулювання нафтогазовидобувного виробництва на підставі угод про розподіл продукції.

Особливості укладання та виконання угод про розподіл продукції: еколого-правові аспекти. Поняття угоди про розподіл продукції. Учасники угоди про розподіл продукції. Умови за яких ділянки надр можуть надані в користування за угодами про розподіл продукції. Конкурс на укладення угоди про розподіл продукції, істотні умови угоди про розподіл продукції, порядок а укладення та реєстрації. Виконання угод про розподіл продукції. Порядок розподілу виробленої продукції. Право власності на вироблену продукцію. Інформація, отримана в результаті виконання угоди про розподіл продукції. Передача прав та обов'язків, визначених угодою про розподіл продукції.

Економіко-правовий механізм використання надр та видобутку корисних копалин у господарській діяльності. Поняття та принципи економіко-правового механізму природокористування та охорони довкілля.

Основні напрями та складові економічного механізму природокористування та охорони навколишнього природного середовища. Система лімітів використання корисних копалин та лімітів скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище. Відшкодування збитків, завданих порушенням законодавства про охорону надр. Система платежів при користування надрами. Плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Збір за участь в аукціоні з продажу спеціальних дозволів на користування надрами. Податки, збори та інші обов'язкові платежі, що сплачуються під час виконання угоди про розподіл продукції. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин.

Особливості правового регулювання використання надр та видобутку корисних копалин у господарській діяльності іноземними інвесторами. Поняття та правовий статус інвестора, особливості щодо іноземних осіб. Правові гарантії інвесторам у разі змін у законодавстві. Відносини, що виникають у процесі виконання пошукових робіт, розвідки та видобування корисних копалин, розподілу виробленої продукції, її транспортування, обробки, зберігання, переробки, використання, реалізації чи розпорядження нею іншим чином, а також будівництва та експлуатації пов'язаних з цим промислових об'єктів, трубопроводів та інших об'єктів. Порядок, принципи, правила ведення бухгалтерського обліку за угодою про розподіл продукції, у тому числі валюта ведення бухгалтерського обліку, а також перелік, зміст, форма, порядок складання та подання фінансових звітів за угодою про розподіл продукції. Умови та порядок реєстрації іноземним інвестором представництва на території України. Мовні правила угоди про розподіл продукції з іноземним інвестором.

Модуль 3. Правові питання впливу на довкілля

Правові питання забезпечення екологічної безпеки територій і населення у сфері видобування корисних копалин. Законодавчі засади регулювання правовідносин у галузі забезпечення вимог екологічної безпеки. Юридична природа екологічної безпеки: її поняття, види, суб'єктно-

об'єктний склад. Правове забезпечення ризику в галузі екологічних правовідносин. Поняття й характеристика правових заходів щодо забезпечення екологічної безпеки. Поняття НЕС, їх класифікація. Визначення зон НЕС, їх юридична природа. Юридичні підстави, порядок оголошення окремої місцевості зоною НЕС та її правовий режим. Правове забезпечення запобігання й ліквідація НЕС. Правові засади захисту населення й територій у разі загрози й виникнення НЕС.

Оцінка впливу на довкілля запланованої діяльності щодо видобування корисних копалин. Категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля. Правові та організаційні засади оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів. Підготовка суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля. Процедура та правові наслідки громадського обговорення планованої діяльності щодо видобутку корисних копалин.

Правове регулювання поводження з відходами у сфері гірничо-видобувної діяльності. Відходи як об'єкт правового регулювання. Правова класифікація відходів гірничовидобувної діяльності. Правовий режим поводження з відходами. Особливості правового регулювання поводження з: радіоактивними відходами та іншими небезпечними відходами. Правовий режим породних відвалів, хвостосховищ та шламонакопичувачів.

Модуль 4. Правове регулювання охорони надр.

Правове регулювання раціонального використання й охорона надр. Правові відносини в сфері охорони надр при видобутку нафти та газу в Україні. Класифікація запасів та ресурсів корисних копалин та державний облік. Державна експертиза та оцінка запасів корисних копалин. Охорона

запасів надр під час геологічного вивчення та експлуатації родовищ корисних копалин. Консервація і ліквідація гірничих підприємств.

Юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері охорони та використання надр. Вирішення спорів. Поняття та загальна характеристика юридичної відповідальності в екологічному праві. Функції юридичної відповідальності за порушення екологічного законодавства: каральна, стимулююча, компенсаційна. Визначення та основні ознаки екологічного правопорушення. Склад та класифікація екологічних правопорушень. Види юридичної відповідальності за порушення гірничого законодавства. Особливості цивільно-правової відповідальності за шкоду заподіяну довкіллю. Особливості розгляду екологічних спорів.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять:

- форми організації освітнього процесу: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи.
- види навчальних занять: лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття, консультації.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота – вид поза аудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчального курсу. Під час самостійної роботи студент має самостійно опрацювати конспекти лекцій, рекомендовану літературу, нормативні акти, матеріали емпіричних досліджень до тем, що виносяться на практичні заняття.

Формами самостійної роботи студентів є: доопрацювання матеріалів лекцій; робота в інформаційних мережах; наукове повідомлення з вузькоспеціальною проблематикою; підготовка тематичних презентацій; підготовка та публікація наукових статей, тез тощо; розробка схем, таблиць з тем початкової дисципліни; анотування наукових статей і монографій; здійснення аналізу законопроектів та змін законодавства.

Самостійна робота студентів полягає у вивченні додаткової навчальної, наукової літератури, ознайомленні із гірничим законодавством інших країн, вивченні практики використання й охорони надр у країнах Європейського Союзу. Самостійна робота призначена для поглиблення знань студентів із тем, що передбачені навчальною дисципліною.

4.3. Освітні технології та методи навчання

- освітні технології: проблемного навчання, контекстного навчання, студентоцентроване навчання, аудіо-візуальні технології, наукові дискусії, інтерактивні технології, ІТ-технології тощо;

- методи навчання: поєднання словесних, наочних та практичних методів, метод проблемного викладання, прес-конференції, ділові ігри, мозкові штурми, моделювання професійних ситуацій, кейс-метод, метод дискусії, круглий стіл тощо.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

Формами контролю знань студентів є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 30 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль									Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Модуль №4		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 10	max 5	max 15	max 5	max 15	max 5	max 10	max 5	Max 30	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 5	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження. Вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні і практичні висновки.

	15	Основні питання висвітлено поверхнево, висновки не мають самостійного характеру.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент слабо володіє матеріалом роботи.
Залік	Max 100	Відмінне володіння матеріалом із дисципліни.
	Min 60	Достатнє засвоєння матеріалу з дисципліни.

4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. *Відом. Верхов. Ради України*. 1996. № 47. Ст.256.
2. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. *Відом. Верхов. Ради України*. 2003. № 31 – 32. Ст. 263.
3. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. *Відом. Верхов. Ради України*. 2004. № 51. Ст. 553.
4. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. *Відом. Верхов. Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.
5. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09. 2005 р. *Відом. Верхов. Ради України*. 2005. № 43. Ст. 483.
6. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 р. *Відом. Верхов. Ради України*. 2007. № 29. Ст. 389.
7. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 р. *Відом. Верхов. Ради України*. 2001. № 13. Ст. 65.
8. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. *Відом. Верхов. Ради України*. 2002. № 3-4. Ст. 27.
9. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. *Відом. Верхов. Ради України*. 1991. № 29. Ст. 377.

10. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 07.07. 2011 р. *Відом. Верх. Ради України*. 2012. № 8. Ст. 61.
11. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 р. *Відом. Верх. Ради України*. 1994. № 27. Ст. 218.
12. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 р. *Відом. Верх. Ради України*. 2017. № 29. Ст. 315.
13. Конституція України від 28 червня 1996 р., № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141
14. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р., № 2768-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 3-4. Ст. 27.
15. Кодекс України про надра від 27.07.1994 р., № 132/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 36. Ст. 340.
16. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р., № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 92. Ст. 3248
17. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12. 1984 р., № 8073-X. *Відом. Верхов. Ради Української РСР*. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122
18. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р., № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст.131
19. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р., № 4356-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
20. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р., № 5403-VI. // *Офіц. вісн. України*. 2012. № 89. Ст.3589.
21. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р., № 1264. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст. 546.
22. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року: Закон України від 21.12. 2010 р., № 2818-VI // *Офіц. вісн. України*. 2011. № 3. Ст. 158.

23. Про угоди про розподіл продукції: Закон України від 14.09.1999 р. № 1039 – XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 44. Ст.391.
24. Про нафту і газ: Закон України від 12. 07.2001 р. № 2665-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 50. Ст. 262.
25. Гірничий закон України від 06.10.1999 р. № 1127-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 50. Ст. 433.
26. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 р. № 2059-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 29. Ст.315.
27. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 16. Ст. 70.
28. Про відходи: Закон України від 05.03.1998 р. № 187/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 36-37. Ст. 242
29. Про поводження з радіоактивними відходами: Закон України від 30.06.1995 р. № 255/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 27. Ст. 198.
30. Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 280-р. *Офіційний вісник України*. 2017. № 94. Ст. 2859
31. Про національну безпеку: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.
32. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18.01.2001 р. № 2245-II. *Офіційний вісник України*. 2001. № 7. Ст. 268.
33. Про зону надзвичайної екологічної ситуації: Закон України від 13. 07. 2000 р. № 1908-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 42. Ст. 348.
34. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03. 2000 р. № 1550-III. *Офіційний вісник України*. 2000. № 15. Ст. 558.

35. Про забезпечення доступу до публічної інформації: Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 11.11.2011 р. № 444. *Офіційний вісник України*. 2011. № 95. Стор.181.

36. Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля: Наказ Мінприроди України від 18.12.2003 р. № 168. *Офіційний вісник України*. 2004. № 6. Ст. 35.

37. Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля: Постанова Каб. Міністрів України від 29.06. 2011 р. № 771. *Офіційний вісник України*. 2011. № 55. Ст. 2210.

38. Про порядок видачі дозволів на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду і встановлення лімітів використання ресурсів загальнодержавного значення: Постанова Каб. Міністрів України від 10.08.1992 № 459 (в ред. Постанови Каб. Міністрів України від 16.12.2015 р. № 1173) // [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/459-92-%D0%BF>

39. Про затвердження порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами: Постанова Каб. Міністрів України від 30.05.2011 р. № 615. *Офіційний вісник України*. 2011. № 45. Ст. 1832.

Література

Основна література

Екологічне право: підручник / [А.П.Гетьман, Г.В.Анісімова, А.К. Соколова та ін.]; за ред. А.П. Гетьмана. Харків: Право, 2019. 552 с.

Екологічне право України : підручник для студ. вищих навч. закладів / Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.»; за ред. І. І. Каракаша. Одеса: Фенікс, 2012. 788 с.

Екологічне право України. Академічний курс: Підручник / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. К.: ТОВ «Вид-во «Юрид. думка». 2008. 720 с.

Екологічне право України: Конспект лекцій у схемах (Загальна і Особлива частина): навч. посібник / Балюк Г.І. К.: Юрінком Інтер, 2006. 192 с.

Екологічне право. Загальна частина (схеми і таблиці) : підручник / А. П. Гетьман, Г. В. Анісімова, В. В. Шеховцов та ін.; за заг. ред. А. П. Гетьмана. Х.: Право, 2015. 342 с.

Екологічне право. Особлива частина (схеми і таблиці) : підручник / А. П. Гетьман, А. К. Соколова, О. В. Донець та ін.; за заг. ред. А. П. Гетьмана. Х.: Право, 2015. 496 с.

Екологічне право в запитаннях та відповідях : навч. посіб. / А.П. Гетьман, Г.В. Анісімова, В.Л. Бредіхіна та ін. ; за ред. А.П. Гетьмана. Харків: Право, 2017. 208 с.

Правова охорона довкілля: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія / А. П. Гетьман, А. К. Соколова, Г. В. Анісімова та ін. ; за ред. А. П. Гетьмана. Х. : Право, 2014. 784 с.

Костицький В. В. Екологія перехідного періоду: держава, право, економіка (економіко-правовий механізм охорони навколишнього природного середовища в Україні). 2-е вид. К.: Український інформаційно-правовий центр, 2001. 390 с.

Гетьман А. П., Здоровко Л.М. Регіональний екологічний контроль: теорія правового регулювання. К.: Вид-во Інституту законодавчих передбачень і правової експертизи, 2004.

Анісімова Г. В. Теоретичні засади розвитку екологічного законодавства України в контексті природно-правової доктрини: монографія. Харків: Право, 2019. 672 с.

Бредіхіна В. Л. Конституційні засади права громадян на безпечне навколишнє природне середовище / В. Л. Бредіхіна. Х. : Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2008. 168 с.

Додаткова література

Євстігнєєв А. С. Екологічна безпека спеціального природокористування в Україні у контексті сталого розвитку: теоретико-правові аспекти : монографія / А. С. Євстігнєєв. Київ: 2018. 494 с.

Механізми та правові норми участі громадськості в процесі прийняття рішень та доступу до правосуддя з питань, що стосуються довкілля / За ред. С. В. Разметаєва. Х.: ВПЦ «Контраст», 2011. 168 с.

Судовий захист екологічних прав громадян України: Довід. для суддів / Краснова М. В., Малишева Н. Р., Шевчук П. І. та ін. К.: Вид. дім “КМ Академія”, 2001. 178 с.

Кобецька Н. Р. Дозвільне і договірне регулювання використання природних ресурсів в Україні: питання теорії та практики : монографія / Н. Р. Кобецька. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2016. 271 с.

Каракаш І.І. Право власності на природні об'єкти та їх ресурси в Україні: монографія. Одеса; Юридична література, 2017. 438 с.

Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. Київ : Алерта, 2012. 216 с.

Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки України: теоретичні аспекти: монографія / за заг. ред. В.М.Єрмоленка. К.: НУБіП України, 2017. 589 с.

Черкашина М. К. Юридичні гарантії права природокористування: моногр. / М. К. Черкашина; за ред. Гетьмана А. П. Х.: ФІНН, 2010. 176 с.

Комарницький В. М. Організаційно-правові питання спеціального природокористування: Монографія. Луганськ : ЛДУВС, 2010. 192 с.

Комарницький В. М. Право спеціального природокористування: Монографія. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 424 с.

Інтернет-ресурси:

Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс].
Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства екології та природних ресурсів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.menr.gov.ua/>

Єдиний державний реєстр судових рішень : [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>

Рішення Європейського Суду з прав людини щодо України: [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://minjust.gov.ua/m/str_9329

Офіційний сайт Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://nlu.edu.ua>

Сайт наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://library.nlu.edu.ua/>

Практика Європейського Суду з прав людини у справах, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.echr.coe.int/Documents/FS_Environment_RUS.pdf

СЕНМК

Стандартизований навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни «Екологічне право України» (бібліотека НУЮАУ) URL : <http://library.nulau.edu.ua/>.

Додаток 1

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності. (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК – 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.	ПК – 1. Знання методів критичного аналізу, синтезу та оцінки сучасних наукових досягнень, а також методів генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких та практичних задач у сфері екологічного права

	та міждисциплінарних галузях. ПК – 2. Здатність здійснювати критичний та системний аналіз різних правових явищ, юридичних фактів, еколого-правових норм. ПК – 3. Уміння здійснювати логічний, критичний і системний аналіз правових документів у сфері екологічного права.
ЗК – 2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та нестандартних ситуаціях.	ПК – 4. Здатність тлумачити та застосовувати знання у практичних ситуаціях при регулюванні екологічних правовідносин у процесі роботи за юридичною спеціальністю з урахуванням вимог Європейської Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.
ЗК – 17. Здатність розробляти проекти.	ПК – 5. Навички практичних здібностей у створенні та реалізації екологічних проектів.
ЗК – 16. Здатність виявляти ініціативу.	ПК – 6. Здатність ініціювати розгляд (дослідження) актуальних питань у сфері екологічного права та законодавства.
ЗК – 12. Здатність визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб.	ПК – 7. Уміння надавати роз'яснення, консультації громадянам з питань, що належать до сфери екологічного права та законодавства.
ЗК – 6. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел. ЗК – 7. Навички використання інформаційних технологій і баз даних.	ПК – 8. Здатність до пошуку, збору, аналізу, систематизації та узагальнення положень науки та галузі екологічного права з різних національних та міжнародних ресурсів із застосуванням електронних сервісів, платформ та баз даних.
ЗК – 13. Здатність до самоосвіти та навчання протягом усього життя.	ПК – 9. Здатність навчатися та постійно оновлювати свої знання у галузі екологічного права, бути обізнаним у практиці застосування екологічного законодавства України, основних напрямках його подальшого розвитку.
ЗК – 10. Уміння працювати у команді.	ПК – 10. Здатність мотивувати людей та направляти їх до цілей та завдань галузі екологічного права та вирішення її правових проблем.
ЗК – 4. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово	ПК – 11. Здатність використовувати правничу термінологію у процесі професійної діяльності у сфері екологічного права, працювати у міжнародному середовищі.
ЗК – 9. Здатність працювати самостійно. ЗК – 8. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК – 3. Уміння планувати, організувати і контролювати власну діяльність.	ПК – 12. Уміння самостійно поповнювати знання з екологічного права та використовувати їх під час критичного аналізу правових джерел та практичних ситуацій, при цьому самостійно планувати, організувати і контролювати власну

	діяльність.
ЗК – 5. Уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати. ЗК – 11. Здатність приймати неупереджені і вмотивовані рішення.	ПК – 13. Уміння аналізувати проблеми у сфері екологічного права, грамотно і точно формулювати і висловлювати свої правові позиції щодо цих проблем, пропонувати обґрунтовані способи їх вирішення.
ЗК – 14. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності відповідно до соціальних статусів і модусів.	ПК – 14. Уміння моделювати та прогнозувати правові ситуації у професійній діяльності шляхом застосування набутих знань з екологічного права.
ФКС – фахові компетентності за спеціальністю	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ФКС – 1. Знання теорії (філософії) права. ФКС – 2. Знання історії права та устрою держави.	ПК – 15. Знання і розуміння місця галузі екологічного права в національній системі права, цінностей, принципів та стандартів у межах галузі екологічного права
ФКС – 3. Знання міжнародних стандартів прав людини. ФКС – 4. Знання Конвенції з захисту прав людини та основоположних свобод, а також прецедентної практики Європейського суду з прав людини.	ПК – 16. Знання екологічних прав та обов'язків людини і громадянина, правових форм та гарантій їх захисту. ПК – 17. Знання та розуміння стандартів Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також правових позицій Європейського суду з прав людини, що предметно пов'язані з регулюванням еколого-правових відносин. ПК – 18. Знання прецедентної практики Європейського суду з прав людини щодо застосування положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод під час захисту екологічних прав громадян. ПК – 19. Знання загальновідомих норм і принципів міжнародного права та національних принципів екологічного права та їх тлумачення з урахуванням норм Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини.
ФКС – 5. Знання основ міжнародного публічного права.	ПК – 20. Знання загальних засад міжнародно-правової охорони навколишнього природного середовища, національного законодавства у сфері використання та охорони природних ресурсів і комплексів, а також міжнародно-правового співробітництва держав у цій сфері.
ФКС – 6. Знання основ права Ради Європи та права Європейського Союзу.	ПК – 21. Здатність ознайомлюватись із законодавством ЄС у сфері охорони та використання природних ресурсів.
ФКС – 7. Знання засад і принципів національного права, а також змісту правових інститутів таких	ПК – 22. Знання про екологічне право як галузь права, що визначає шляхи гармонійної взаємодії суспільства і природи;

<p>фундаментальних галузей права, як: конституційне право, адміністративне і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>ФКС – 8. Навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p>	<p>про природу і зміст основних правових інститутів і процедур екологічного права, особливостей їх реалізації та застосування з урахуванням змісту правових інститутів фундаментальних галузей права</p> <p>ПК – 23. Знання та навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права при регулюванні екологічних правовідносин</p> <p>ПК – 24. Знання та розуміння Конституції України як нормативного акту прямої дії при регулюванні екологічних відносин.</p> <p>ПК – 25. Знання екологічної правосуб'єктності, статусів суб'єктів екологічних правовідносин</p> <p>ПК – 26. Знання правових основ екологічного управління</p> <p>ПК – 27. Знання правових засад екологічної безпеки</p> <p>ПК – 28. Знання особливостей правового регулювання поведження з відходами</p> <p>ПК – 29. Особливості правового регулювання відносин власності на природні ресурси та комплекси.</p> <p>ПК – 30. Уміння використовувати знання і практичні навички у застосуванні еколого-правових норм при регулюванні природоресурсних правовідносин</p> <p>ПК – 31. Знання економічних заходів раціонального природокористування та охорони навколишнього природного середовища в межах економіко-правового механізму природокористування</p> <p>ПК – 32. Знання про екологічні правопорушення та юридичну відповідальність за їх вчинення</p> <p>ПК – 33. Знання особливостей правового регулювання використання та охорони земель</p> <p>ПК – 34. Знання особливостей правового регулювання раціонального й комплексного використання водних ресурсів, вирішення екологічних проблем водокористування та охорони вод</p> <p>ПК – 35. Знання особливостей правового регулювання використання та охорони надр</p> <p>ПК – 36. Знання особливостей правового регулювання використання та охорони рослинного світу</p> <p>ПК – 37. Знання особливостей правового регулювання використання та охорони тваринного світу</p>
---	--

	<p>ПК – 38. Знання особливостей правового регулювання охорони атмосферного повітря</p> <p>ПК – 39. Знання особливостей правового забезпечення формування і функціонування екологічної мережі України</p> <p>ПК – 40. Знання особливостей правового режиму об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ)</p> <p>ПК – 41. Знання особливостей міжнародно-правової охорони навколишнього природного середовища</p>
ФКС – 9. Уміння моделювати правові ситуації у професійній діяльності.	ПК – 42. Здатність застосовувати набуті знання з екологічного права, прогнозувати типові правові ситуації та уникати типових ситуаційних юридичних помилок при вирішенні професійних завдань
ФКС – 10. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.	ПК – 43. Аналізувати правові проблеми та вирішувати практичні завдання, засновані на застосуванні конкретних правових норм та судової практики у сфері екологічного права, формувати правові позиції та здійснювати юридичні дії в точній відповідності з екологічним законодавством.
ФКС – 11. Знання правил, методів, прийомів і засобів юридичної техніки.	ПК – 44. Знання методів, засобів і прийомів правотворчої та правозастосовної техніки, що використовується при виробленні та систематизації нормативно-правових актів екологічного спрямування для забезпечення їх досконалості.
ФКС – 12. Навички застосування юридичного письма.	ПК – 45. Здатність складати правові документи при вирішенні завдань з екологічного права.
ФКС – 13. Здатність виявляти проблеми у правовому регулюванні і пропонувати способи їх вирішення.	ПК – 46. Виявляти проблеми у правовому регулюванні екологічних правовідносин і пропонувати способи їх вирішення з використанням наявних теоретичних і прикладних знань.
ФКС – 16. Навички логічного, критичного і системного аналізу правових документів.	ПК – 47. Уміння здійснювати аналіз правових документів у сфері екологічного права (документів, що фіксують юридичні факти, нормативних документів, а також таких, що містять рішення індивідуального характеру).
ФКС – 17. Навички консультування з правових питань.	ПК – 48. Здатність надавати консультації щодо можливих способів захисту екологічних прав та інтересів, а також роз'яснення з екологічних питань шляхом участі в екологічній клініці Університету, у громадських приймальнях органів місцевого самоврядування та державної влади тощо.
ФКС – 18. Навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування.	ПК – 49. Навички підготовки проектів актів правозастосування у сфері екологічних

	правовідносин.
ФКС – 19. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.	ПК – 50. Здатність критичного та системного аналізу юридичних фактів, правових норм, правовідносин у професійній діяльності при вирішенні практичних завдань з екологічного права
ФКС – 20. Знання основ юридичної деонтології.	ПК – 51. Здатність формувати внутрішнє переконання, встановлювати об'єктивну істину та приймати справедливе правове рішення при вирішенні завдань з екологічного права.

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і/ або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
ПРН – результати навчання за спеціальністю /спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		Результати навчання з навчальної дисципліни
РНС – 1. Демонструвати знання і розуміння сучасних правових доктрин, цінностей, принципів та стандартів у межах різних правових галузей, а також міжнародного та європейського права.	№1	РН НД 1.1. Аналізувати природу та зміст адміністративної процедури. РН НД 1.2. Співвідносити покоління адміністративної процедури. РН НД 1.3. Дискутувати зі складних правових проблем застосування європейських стандартів адміністративної процедури.
РНС – 2. Здійснювати критичний і системний аналіз правових явищ та процесів.	№1	РН НД 1.4. Здійснювати дослідження правового регулювання адміністративної процедури. РН НД 1.5. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо принципів адміністративної процедури.
РНС – 3. Пояснювати природу й зміст основних правових інститутів і процедур національного права і особливості їх реалізації та застосування.	№1	РН НД 1.6. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні стандарти адміністративної процедури для вдосконалення адміністративного процедурного законодавства. РН НД 1.7. Здійснювати порівняльно-правовий аналіз адміністративних актів із іншими актами публічного адміністрування.
РНС – 4. Виявляти проблеми у правовому регулюванні і пропонувати способи їх вирішення з використанням наявних теоретичних і прикладних знань відповідно до принципів захисту прав людини і її основоположних свобод.	№2 №3	РН НД 1.8. Інтегрувати знання про сутність адміністративного акта, його призначення в публічному адмініструванні. РН НД 1.9. Демонструвати розуміння змісту правового статусу суб'єктів адміністративної процедури, особливостей їх участі в адміністративному провадженні.

<p>РНС – 5. Демонструвати знання та розуміння особливостей правового регулювання у фундаментальних галузях права.</p>	<p>№2 №3</p>	<p>РН НД 2.1. Аналізувати змістове наповнення етапів і стадій адміністративної процедури, визначати процедурні рішення, що ухвалюються на кожній стадії провадження.</p> <p>РН НД 2.2. Демонструвати навички підготовки проєктів адміністративних актів, наводити їх обґрунтування, зазначати способи й порядок їх оскарження.</p> <p>РН НД 2.3. Демонструвати навички прийняття адміністративних актів на підставі реалізації адміністративного розсуду.</p> <p>РН НД 2.4. Розкривати зміст ініціювання адміністративної процедури, розрізняти втручальну та заявну процедуру.</p> <p>РН НД 2.5. Характеризувати процедуру проведення слухань при прийнятті адміністративних актів.</p>
<p>РНС – 6. Визначати особливості публічного і приватного права з урахуванням специфіки їх предмета і методів правового регулювання.</p>	<p>№4</p>	<p>РН НД 2.6. Характеризувати структуру адміністративного акту, способів доведення його змісту адресату.</p> <p>РН НД 2.7. Аналізувати способи припинення дії адміністративних актів.</p> <p>РН НД 2.8. Демонструвати знання процедури адміністративного оскарження.</p>
<p>РНС – 7. Характеризувати повноваження органів публічної влади.</p>	<p>№1</p>	<p>РН НД 2.9. Характеризувати способи виконання адміністративних актів з урахуванням європейських стандартів.</p>
<p>РНС – 8. Визначати правосуб'єктність суб'єктів приватного права.</p>	<p>№1</p>	<p>РН НД 3.1. Розкривати особливості правового регулювання різновидів адміністративної процедури.</p> <p>РН НД 3.2. Демонструвати навички застосування принципів адміністративної процедури при наданні адміністративних послуг.</p> <p>РН НД 3.3. Характеризувати форми адміністративних актів, що є результатами надання адміністративних послуг.</p> <p>РН НД 3.4. Формувати власне бачення змісту контрольної-наглядової процедури.</p>
<p>РНС – 9. Проаналізувати феномен конституціоналізму у сфері державного і суспільного буття.</p>	<p>№1</p>	<p>РН НД 3.5. Розробляти алгоритми проведення контрольних заходів із урахуванням базових ідей адміністративної процедури.</p> <p>РН НД 3.6. Розкривати особливості законодавчого регулювання різновидів процедури публічної закупівлі.</p> <p>РН НД 3.7. Визначати процедуру публічної закупівлі для забезпечення потреб публічного адміністрування.</p>

